

متن کامل سند وفاق ملی لبنان

معروف به قرارداد طائف

اول : اصول کلی و اصلاحات :

۱. اصول کلی :

- الف) لبنان کشوری است آزاد، مستقل و دارای حاکمیت که سرزمین همه فرزندانش محسوب می شود ، و در چارچوب مرزهای بین المللی شناخته شده و تصریح شده در قانون اساسی لبنان از پکارچگی ارضی و مردمی و نهادی برخوردار است .
- ب) لبنان دارای هریت و وابستگی عربی ، و عضو بیانگذار و عامل در اتحادیه دولتهای عرب و متعهد به اصول آن است . همچنین عضو بیانگذار و عامل در سازمان ملل متحد و متعهد به منشور آن ، و عضو جنبش غیر متعهد هاست . دولت لبنان این اصول را در همه سطوح و زمینه ها ، و بدون هیچ استثنای ، در نظر می گیرد .
- ج) لبنان کشوری است با رژیم جمهوری دموکراتیک پارلمانی که براساس آزادی های عمری ، و در طلیعه آن آزادی عقیده و مرام ، براساس عدالت اجتماعی و برابری در حقوق و وظایف همه مردم ، بدون هیچ تمایز و تبعیض ، استوار است .
- د) ملت منشأ قدرت و دارای حاکمیت است که آن را از راه نهادهای قانونی اعمال می کند .
- ه) نظام [کشور] براساس تفکیک قوا و توازن و همکاری میان آنها استوار است .
- و) نظام اقتصادی کشور آزاد و متفکل ابتکارات فردی و مالکیت خصوصی است .

ز) رشد فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی متوازن میان مناطق کشور رکن اساسی یکپارچگی کشور و ثبات نظام است .

ح) این کشور برای تحقق عدالت فرآگیر اجتماعی از راه اصلاحات مالی و اقتصادی و اجتماعی تلاش می کند .

ط) خاک لبنان سرزمینی یکپارچه برای همه لبنانیهای است . هر لبنانی در سایه حاکمیت قانون حق اقامت در هر بخشی از سرزمین لبنان را دارد . مردم براساس هیچگونه وابستگی دسته بندی نمی شوند . تجزیه و تقسیم کشور و اسکان دائمی [فلسطینیان] مردود است .

ی) قدرتهای ناقض منشور همیستی مشترک ، مشروعيت ندارند .

۲. اصلاحات سیاسی :

الف) مجلس نمایندگان :

مجلس نمایندگان ، قوه مقننه است که بر سیاست و اعمال دولت به صورت همه جانبه نظارت می کند .

۱. رئیس مجلس و نایب وی برای هر دوره مجلس برگزیده می شوند .

۲. مجلس فقط یکبار پس از گذشت دو سال از انتخاب رئیس و نایب رئیس آن و در نخستین جلسه ، با درخواست کتبی حداقل ده نفر از نمایندگان ، حق دادن رأی عدم اعتقاد به رئیس و نایب رئیس خود را با اکثریت دو سوم اعضا دارد . در چنین حالتی ، مجلس باید فوراً برای پر کردن سمت های خالی تشکیل جلسه دهد .

۳. هر لایحه با قید فوریت که هیأت وزیران آن را به مجلس نمایندگان تقدیم می کند تنها پس از درج در دستور کار جلسه عمومی مجلس و قرائت آن و گذشت مهلت تصویب شده در قانون اساسی و پس از موافقت هیأت دولت امکان تصویب بدون شورا را می باید .

۴. هر استان یک حوزه انتخاباتی است .

۵. تازمانی که مجلس نمایندگان قانون انتخابات غیر طابقه ای را تصویب نکرده است ، کرسیهای نمایندگی براین اساس تقسیم می شود :

الف) به صورت مساوی میان مسیحیان و مسلمانان .

ب) به صورت نسبی میان فرقه های هر یک از دو دسته فوق الذکر .

ج) به صورت نسبی میان مناطق کشور .

۶. تعداد اعضای مجلس نمایندگان ، براساس تساوی میان مسیحیان و مسلمانان ، به ۱۰۸ نفر افزایش می باید . دولت آشتی ملی آینده ، تنها برای یکبار و به صورت استثنایی ، افرادی را برای تصدی کرسیهایی که براساس این سند ایجاد می شود و یا کرسیهایی که قبل از اعلان این سند خالی شده ، منصوب می کند .

۷. پس از نخستین انتخاب مجلس نمایندگان برپایه اصول ملی و نه طایفه ای ، مجلس سنا ایجاد می شود که همه فرقه های مذهبی در آن نماینده دارند ، و تنها در مورد مسائل سرنوشت ساز تصمیم می گیرد .

(ب) رئیس جمهوری

رئیس جمهوری رئیس کشور و نماد وحدت ملی است که وظیفه اش نظارت بر اجرای قانون اساسی و حفظ استقلال و یکپارچگی و تمامیت ارضی لبنان ، براساس مفاد قانون اساسی است . وی فرمانده کل نیروهای مسلح است که زیرنظر هیأت وزیران قرار دارند .

رئیس جمهوری از این اختیارات برخوردار است :

۱. ریاست هیأت وزیران به صورت دلخواه و بدون حق رأی .

۲. ریاست شورای عالی دفاع .

۳. صدور فرمانی و درخواست برای انتشار آن . وی حق دارد حداقل ظرف مدت ۱۵ روز از هیأت وزیران بخواهد که در مصوبات خود تجدید نظر کند . این مصوبات برای امضای نهایی به رئیس جمهوری تقدیم می شود . اگر هیأت وزیران بر مصوبه خود اصرار ورزد یا با انقضای مهلت یادشده فرمانی صادر نشود و یا این فرمان اعاده شود ، فرمان یادشده با مصوبه هیأت وزیران لازم الاجراست .

۴. حق صدور قوانین در چارچوب مهلت تعیین شده در قانون اساسی و درخواست برای انتشار آنها ، بعد از تصویب در مجلس نمایندگان . پس از اطلاع هیأت وزیران ، رئیس جمهوری می تواند در چارچوب مهلت تعیین شده قانونی خواهان تجدید نظر در قوانین شود . در صورت انقضای این مهلت و عدم صدور یا اعاده قوانین ، آنها لازم الاجرا شمرده می شوند .

۵. ارسال لوابع قانونی ، که هیأت وزیران به وی تقدیم می کند ، به مجلس نمایندگان .

۶. تعیین نخست وزیر با مشورت رئیس مجلس نمایندگان براساس مشورت الزامی رئیس مجلس با نمایندگان و آگاه کردن رئیس جمهوری از نتایج مشورتها .

٧. صدور فرمان نخست وزیری به صورت انفرادی .
 ٨. صدور فرمان تشکیل دولت با تواافق نخست وزیر .
 ٩. صدور فرمان قبول استعفای دولت یا استعفای وزیران یا برکناری آنان .
 ١٠. پذیرش استوارنامه سفیران و اعطای نشان دولتی .
 ١١. سپرستی مذاکرات مربوطه به عقد پیمانهای بین المللی و امضای آنها با تواافق نخست وزیر . این پیمانها تنها پس از موافقت هیأت وزیران صورت اجرایی به خود می گیرد . دولت ، در صورتی که اعلام این پیمانها را برای حفظ مصالح و امنیت کشور لازم بداند ، این پیمانها را به اطلاع مجلس نمایندگان می رساند ؛ اما پیمانهایی که به شرایط مالی کشور مربوط می شود و یا قراردادهای تجاری و سایر قراردادهایی که فسخ سال به سال آن امکان ندارد تنها پس از موافقت مجلس نمایندگان به تصویب رئیس جمهوری می رسد .
 ١٢. ارسال نامه به مجلس نمایندگان در صورت ضرورت .
 ١٣. دعوت از مجلس نمایندگان با تواافق نخست وزیر برای تشکیل جلسه فوق العاده .
 ١٤. حق ارائه هر امر فوق العاده ای خارج از دستور کار به هیأت وزیران .
 ١٥. حق درخواست تشکیل جلسه فوق العاده دولت با تواافق نخست وزیر و در صورت ضرورت .
 ١٦. صدور فرمان عفو خاص .
 ١٧. رئیس جمهوری حین انجام وظیفه تحت پیگیری قرار نمی گیرد ، مگر اینکه قانون اساسی را نقض کند و یا مرتکب خیانت به کشور شود .
- ج) نخست وزیر
- رئیس هیأت وزیران نخست وزیر و نماینده و سخنگوی دولت و مسئول اجرای سیاستهای کلی مصوبه هیأت وزیران است که از این اختیارات برخوردار است :
١. ریاست هیأت وزیران .
 ٢. مشورتهای پارلمانی برای تشکیل دولت و امضای فرمان ریاست جمهوری مبنی بر تشکیل دولت .
- دولت باید ظرف مدت ۳۰ روز برنامه خود را برای کسب اعتماد به مجلس نمایندگان تقدیم کند . دولت قبل از کسب رأی اعتماد یا بعد از استعفای خود یا مستعفی شناخته شدن تنها در محدوده کوچکی به وظایف خود عمل می کند .
٣. ارائه سیاستهای کلی دولت به مجلس نمایندگان .

۴. امضای همه فرامین ، مگر فرمان معرفی نخست وزیر و فرمان پذیرش استعفای دولت یا فرمان مستعفی شناخته شدن دولت .
۵. امضای فرمان درخواست برگزاری جلسه فرق العاده و امضای فرامین صدور قوانین و درخواست برای تجدید نظر در آنها .
۶. درخواست برای برگزاری جلسه هیأت وزیران و تعیین دستور کار آن ، و دادن اطلاع قبلی به رئیس جمهوری درباره مسائل مورد بحث یا مسائل فرق العاده ، و امضای صورت جلسه هیأت دولت .
۷. پیگیری اقدامات اداره ها و نهادهای دولتی ، و ایجاد هماهنگی میان وزیران ، و ارائه رویکرد کلی برای تضمین گردنش درست امور .
۸. تشکیل جلسه با طرفهای متخصص در دولت با حضور وزیر مربوط .
۹. معاونت رئیس شورای عالی دفاع .
- د) هیأت وزیران
- قوه اجرایی به هیأت وزیران واگذار می شود که از این اختیارات برخوردار است :
۱. تعیین سیاستهای کلی دولت در همه زمینه ها ، تعیین لایحه قانونی و فرامین ، تصویب اقدامات لازم برای اجرای آن .
 ۲. نظارت بر اجرای قوانین و آئین نامه ها و اشراف بر عملکرد همه نهادها و اداره های دولتی و نظامی و امنیتی .

۳. نیروهای مسلح تحت اختیار هیأت وزیران قرار دارند .
۴. تعیین کارمندان دولت یا برکناری آنان و پذیرش استعفای آنان بر طبق قانون .
۵. اگر مجلس نمایندگان پس از دویار درخواست پی در پی از تشکیل جلسه عادی یا فرق العاده امتناع ورزد و یا همه برنامه بودجه را به قصد ایجاد مانع در کار دولت رد کند ، هیأت وزیران بنابراین درخواست رئیس جمهوری حق انحلال مجلس را دارد . در صورت تکرار مجدد این شرایط ، هیأت وزیران حق استفاده دویاره از این اختیار را ندارد .
۶. رئیس جمهوری به هنگام شرکت در هیأت وزیران ریاست آن را بر عهده دارد .
- هیأت وزیران به صورت دوره ای در مقری خاص تشکیل جلسه می دهد و حد نصاب قانونی برای تشکیل جلسه آن حضور اکثریت دو سوم اعضاست ؛ و مصوبات خود را به صورت توافق میان اعضاء اتخاذ می کند ، مگر با رأی گیری در صورت ضرورت . مصوبات با اکثریت حاضران اتخاذ می شود . مسائل اساسی نیاز به موافقت دو سوم اعضای هیأت

وزیران دارد. این مسائل عبارت است از: حکومت نظامی و لغو آن، جنگ و صلح؛ بسیج عمومی، قراردادها و پیمانهای بین المللی، بودجه عمومی دولت، طرحهای گسترشده و بلندمدت توسعه، تعیین کارمندان درجه یک یا معادل آن، تجدید نظر در تقسیمات اداری، انحلال مجلس نمایندگان، قانون انتخابات، قانون تابعیت، قوانین احوال شخصیه، برکناری وزیران.

ه) وزیر

اختیارات هر وزیر براساس سیاست کلی دولت و اصل مشمولیت جمعی تعیین می شود. وی تنها به تصمیم هیات وزیران یا با رأی عدم اعتماد مجلس نمایندگان برکنار می شود.

و) استعفای دولت و مستعفی شناخته شدن آن و برکناری وزیران.

۱. دولت در شرایط ذیل مستعفی شناخته می شود:

الف) استعفای نخست وزیر.

ب) از دست دادن اکثریت دوسرم اعضای مشخص شده در فرمان تشکیل دولت.

ج) فوت نخست وزیر.

د) آغاز دوره ریاست جمهوری.

ه) آغاز دوره مجلس نمایندگان.

و) رأی عدم اعتماد مجلس نمایندگان به درخواست مجلس یا به ابتکار دولت برای کسب رأی اعتماد.

۲. برکناری هر وزیر با فرمان رئیس جمهوری و نخست وزیر پس از موافقت دوسرم اعضای دولت صورت می گیرد.

۳. در صورت استعفای دولت یا مستعفی شناخته شدن آن، مجلس نمایندگان تا تشکیل دولت جدید و کسب رأی اعتماد امور مملکتی را بر عهده می گیرد.

